

# Právo na informace

nejen v geoinformatice

Jan Cibulka

[jan.cibulka@osgeo.cz](mailto:jan.cibulka@osgeo.cz)

# Zákon

- [106/1999 Sb.](#), o svobodném přístupu k informacím
- [správní řád](#)
- [Listina](#)
- [zákon o ochraně osobních údajů](#)
- [autorský zákon](#)
- [SřS](#), [utajované skutečnosti](#), [obchodní tajemství](#)...

# Co?

- „Informací se [...] rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.“
  - [§ 3 odst. 3\) InfZ](#)
- „informace vztahující se k [...] působnosti“ povinných subjektů
  - [§ 2 odst. 1\) InfZ](#)
- A co třeba...
  - [jízdni řady?](#)
  - [platy úředníků?](#)
  - [služební záznamy policistů?](#)
  - smlouvy?

# Od koho?

- *„Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.“*
  - [§ 2 odst. 1 InfZ](#)
- orgány státu
- bezpečnostní sbory
- veřejné instituce?
  - dotvořila judikatura: [VZP](#), [ČEZ](#), [DPP](#)...
  - sleduje se způsob založení, zřizovatel, dohled, kontrola a účel (když to vypadá a káchá jako kachna, je to kachna)

# Jak?

- Infožádost musí obsahovat:
  - kdo žádá (jméno, narození, bydliště)
  - adresát
  - zmínka o InfZ
  - požadavek
- Doporučuji DS a důsledné vyžadování elektronické komunikace (jasně plynoucí lhůty, jistota doručení...). Můžete použít i e-mail (el. podatelnu), pokud subjekt nemá, pak libovolný email z webu ([§ 14 odst. 3\) InfZ](#)).
- Chtějte všechno pokud možno elektronicky, ve „strojově čitelné podobě, ne PDF“.

# Když se daří

- „[...] poskytnete informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění“ [§ 14 odst. 5\) písm. d\)](#)
- „Lhůtu pro poskytnutí informace [...] může povinný subjekt prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní.“ [§ 14 odst. 7\) InfZ](#)

# Když se mlčí nebo obstruuje (např. zpoplatněním)

- „Podání je možno učinit písemně [...] anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem.“ § 37 odst. 4) SprŘ
- datová schránka
- „Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace [...] může podat žadatel,
  - a) který nesouhlasí s vyřízením žádosti [...],
  - b) kterému po uplynutí lhůty [...] nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
  - c) kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí,
  - d) který nesouhlasí s výší úhrady [...], požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.“
    - § 16a InfZ

# Když se nedaří

- *Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti [...]). [§ 15 odst. 1\) InfZ](#)*
- *„Proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání.“ [§ 16 odst. 1\) InfZ](#)*
- *„Odvolání musí mít náležitosti uvedené v **§ 37 odst. 2 [a odst. 4 SprŘ]** a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo [...].“  
[§ 82 odst. 2\) SprŘ](#)*



# Když se zatraceně nedaří

- *Při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu [[SřS](#)] soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.*  
[§ 16 odst. 4\) InfZ](#)
- Na prvním stupni nemusíte mít právníka (ale účastník, co se hájí sám, má za klienta pitomce), zvažte alespoň poradenství (Frank Bold, studenti práv ve vyšším ročníku...).
- Stojí to čas a peníze, proto je dobré zvážit jinou taktiku.

# Úkol

- Podat a svědomitě vést\* přidělenou infožádost, všechny dokumenty nahrávat na úschovnu (zavře se na konci ledna).
  - jízdní řády ve strojově čitelném formátu
  - ~~zákresy hrobů v „gis formátu“~~
  - pohyby šalin
  - seznam koncesí na prodej konzumního lihu
  - ~~plat a odměny tiskového mluvčího magistrátu města Brna (Pavla Žáry)~~
  - souřadnice sloupů veřejného osvětlení
  - souřadnice ukradených kol v Brně
  - BKOM - databáze odtahů za 2 roky zpětně
  - ~~účastníci Plesu před oponou za minulé čtyři roky~~
  - OUPR MMB: podklady pro mapu územního plánu

\* Včasné a platné podání, činěné se snahou dosáhnout kladného vyřízení, užití argumentace [judikaturou](#) (vybraná), pokud to bude třeba.

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Je to autorsky chráněné dílo.“
- „Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud [...] by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského.“ [§ 11 odst. 2\) písm. c\) InfZ](#)
- Třetí stranou zde musí být soukromý subjekt, který není povinným ve smyslu InfZ (např. dodavatel).
  - „[z] povahy věci je nicméně zřejmé, že nemůže jít o povinný subjekt ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím – takový subjekt by musel danou informaci poskytnout, pokud by o ni byl požádán [...], a nelze se tedy domnívat, že jiný povinný subjekt, jemuž byla tato informace předána, informační povinnost na základě komentovaného ustanovení nemá.“ (FUREK, Adam a Lukáš ROTHANZL. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 416 - 435. ISBN 9788072018680.)
- Navíc musí skutečně jít o autorské dílo
  - „[...] je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické [...]“ [§ 2 odst. 1\) AutZ](#)
  - „Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem a jejíž součásti jsou systematicky nebo metodicky uspořádány [...]“ [§ 2 odst. 2\) AutZ](#)

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Nejde o informace, ale o data, takže se na to InfZ nevztahuje.“
- „Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.“ [§ 3 odst. 3\) InfZ](#)

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Máme to jenom v obří databázi (silniční databanka), export toho shapefile by bylo vytváření nové informace.“
- „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ [§ 2 odst. 4\) InfZ](#)
- „Toto ustanovení nemá zužovat právo na informace, ale zamezit žádostem mimo sféru zákona – např. o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání. [...] Pokud již ale povinný subjekt určitý dokument vypracoval, je povinen jej poskytnout. Toto ustanovení nebrání ani vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů.“ Důvodová zpráva k InfZ, uvedeno např. v rozsudku NSS z 9. února 2012 [1 As 141/2011](#)
- „Pokud je požadovaná informace součástí většího celku a její vynětí by bylo pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží, poskytne povinný subjekt takový celek v souladu s tímto zákonem.“ [§ 4 odst. 4\) InfZ](#)

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Tady máte WMS. Zákon nám umožňuje vás na informaci odkázat a formát kvůli vám měnit nemusíme.“
- „Pokud žádost o poskytnutí informace směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace.“  
[§ 6 odst. 1\) InfZ](#)
- „Pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne.“ [§ 6 odst. 2\) InfZ](#)
- „Povinné subjekty nejsou povinny měnit formát nebo jazyk informace, pokud by taková změna byla pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží; v tomto případě vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že **poskytne informaci ve formátu nebo jazyce, ve kterých byla vytvořena.**“ [§ 4 odst. 3\) InfZ](#)
  - Což z podstaty nemohla být WMS.

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Na naši instituci tenhle zákon nedopadá, jsme příspěvková, krajská akciovka, městské s.r.o. ...“
- „Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a **veřejné instituce**.“ [§ 2 odst. 1 InfZ](#)
  - dotvořila judikatura: [VZP](#), [ČEZ](#), [DPP](#)...
  - sleduje se způsob založení, zřizovatel, dohled, kontrola a účel (když to vypadá a káchá jako kachna, je to kachna)

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Ta data jsou tajná.“
- *„Je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy označena za utajovanou informaci, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.“*  
§ 7 InfZ
  - musí být v nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací
- *„[...] orgán státu se dopustí správního deliktu tím, že [...]jako původce vyznačí stupeň utajení na informaci, aniž je uvedena v seznamu utajovaných informací [...]“.*  
§ 153 odst. 1) písm. g) zákona o ochraně utajovaných informací



# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Musí se za to platit.“
- „Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která **nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací** žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.“ [§ 17 odst. 1\) InfZ](#)
- „Odměna za oprávnění informací užít nesmí být vyšší než úhrada podle § 17, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis nebo licenční smlouva mezi povinným subjektem a tím, kdo právo nakládat s předmětem práva autorského na povinný subjekt převedl.“  
[§ 14a odst. 2\) InfZ](#)
- Výši úhrady můžete zpochybnit stížností dle [§ 16a odst. 1\) písm. d\) InfZ](#), případně po odložení pak správní žalobou.

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Nevíme, jestli je můžeme vydat. Proto vám to radši nedáme, případně bude drahé zjistit, jak to tedy je.“
- „Úhradu [...] lze tedy vyžadovat pouze za náklady spojené s vyhledáním informací přímo požadovaných žadatelem, nikoli za náklady vzniklé toliko zjišťováním, zda požadovaná informace bude vůbec poskytnuta.“ rozsudek [NSS z 10. října 2003 čj. 5 A 119/2001](#)

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Máme speciální zákon, podle kterého vám to dát nemůžeme.“
- „Zákon se nevztahuje na poskytování informací, [...] pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.“ [§ 2 odst. 3\) InfZ](#)
- „Zvláštní právní předpisy [...] se vyznačují tím, že **komplexně** upravují podmínky, za nichž jsou určité informace poskytovány, včetně způsobu a forem jejich zpřístupňování a postupu při vyřizování žádostí o jejich poskytnutí, a to natolik úplně, že obecná právní úprava podmínek poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. se vedle nich nemůže uplatnit.“
- „Úprava obsažená v ust. § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím slouží k tomu, aby se nezdvojovala úprava přístupu k informacím, **nikoliv aby bylo přístupu k informacím zamezeno.**“ rozsudek Městského soudu v Praze z 30. dubna 2014 [č.j. 7 A 1/ 2011](#)

# Tradiční výmluvy pro odepření

- „Je to neverejné.“
- „Civilové by to nepochopili.“
- „Nechceme vám to říkat, nic vám do toho není.“
- „Někdo by to mohl zneužít.“
- „Někdo by na tom mohl vydělávat.“
- „Nepotřebujete to vědět.“
- „Vy to použijete proti nám!“
- „a tak dále...“
- „*Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod **musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu**. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.*“ [Čl. 4\) odst. 4\) Listiny](#)